

Sydslesvig *aktuel*t

Oktober 2011

Kære folketingsmedlem

På vegne af Sydslesvigsk Forening (SSF) ønsker jeg dig tillykke med dit valg hhv. genvalg til Folketinget.

SSF, det danske mindretals kulturelle hovedorganisation, har traditionelt tætte forbindelser til Folketinget og står for mindretallets kontaktarbejde på Christiansborg.

SSF orienterer løbende på Christiansborg om det danske arbejde i Sydslesvig. Væsentlige emnekredse er:

- Aktuelle mindretals- og kulturpolitiske udfordringer.
- Det grænseoverskridende samarbejde i det dansk-tyske grænseland.
- Tyske samfundsforhold og aktuelle politiske spørgsmål.
- Europæisk mindretalspolitisk.

Sideløbende med det opsøgende arbejde tilbydes foredrag, temamøder samt planlægning og gennemførelse af besøg i Sydslesvig.

Kontaktarbejdet varetages af Dansk Generalsekretariat i Flensborg ved undertegnede. SSF ser frem til en konstruktiv dialog til gavn for fællesskabet mellem det danske mindretal og Danmark.

På de næste sider af dette nyhedsbrev sættes fokus på nogle af Sydslesvigs mest aktuelle mindretals- og kulturpolitiske udfordringer.

Med venlig hilsen

Jens A. Christiansen
Generalsekretær

Kontakt

Generalsekretær Jens A. Christiansen • mobil: +49 171 4755 280 • e-mail: jac@syfo.de
Christiansborg, vær. 3-113 • tlf. 33 37 53 66

Dansk Generalsekretariat • Norderstr. 76 • D-24939 Flensborg • tlf. +49 461 14408 110 • fax +49 461 14408 147

- **Danske skoler ikke ligestillet med tyske**
- **TV2 i Sydslesvig efter 1. januar 2012 i fare**
- **Ny valglov og landdagsvalg i Slesvig-Holsten i maj 2012**

Danske skoler er ikke ligestillet med tyske

Slesvig-Holstens finanslov for 2011 og 2012 (dobbel-finanslov) indebærer markante nedskæringer over for det danske mindretal i Sydslesvig. Trods voldsom protest fra mindretallet og klare reaktioner fra den tidligere danske regering og det tidligere Folketing, har Kiel-regeringen (CDU og FDP) ikke ændret kurs. Et kursskifte vil måske kunne finde sted efter næste landdagsvalg den 6. maj 2012.

2010 blev det år, hvor den mindretalspolitiske situation i det dansk-tyske grænseland for første gang siden vedtagelsen af Bonn-København erklæringerne i 1955 var et aktuelt punkt på den udenrigspolitiske dagsorden mellem Danmark og Tyskland. Ikke siden erklæringerne blev underskrevet af statsminister H.C. Hansen og forbundskansler Konrad Adenauer har der været uoverensstemmelser i forhold til den førte mindretalspolitik.

Nedskæringen i det offentlige tilskud til det danske mindretals skoler består i en reducere af Slesvig-Holstens elevtilskud til danske elever fra 100 til 85 pct. af gennemsnitsudgifterne for elever i de offentlige tyske skoler. Ifølge landsregeringens egne beregninger svarer besparelsen til 4,7 mio. euro (ca. 35 mio. kr.) om året. Nedskæringen betyder, at det mindretalspolitiske ligestillingsprincip mellem flertal og mindretal med henblik på elevtilskud, der blev opnået i 2007 i forbindelse med en ny skolelov for Slesvig-Holsten, er sat ud af kraft.

Efter den tidligere danske regerings intervention besluttede den tyske forbundsregering at bevilge 3,5 mio. euro til det danske mindretal i 2011 for derved delvist at udligne Kiel-regeringens nedskæring. Spørgsmålet er, om forbundsregeringen også stiller et beløb til rådighed i 2012, og dernæst vil være indstillet på permanent at sikre ligestillingen af det danske mindretal.

I forbindelse med den tidligere danske regerings finanslovsaftale for 2011 blev det i øvrigt besluttet fremover at sikre det tyske mindretal i Danmark 100 procents ligestilling med de offentlige danske skoler. Set under ét sikrer Danmark ca. 70 pct. af alle bevillinger til både det danske og det tyske mindretal.

Mindretalspolitik og ligestillingsprincippet

Både Bonn-København erklæringernes ordlyd og ånd har haft afgørende betydning for løsning af mindretalsspørgsmål. Erklæringerne er ikke lovtekster, men overenskomster, der fastslår fælles principper. Det centrale omdrejningspunkt er håndhævelsen af et folkeretligt ligestillingsprincip ligegyldigt nationalt tilhørsforhold. Ånden bliver også ofte beskrevet som den gode vilje. Ved 50-års jubilæet for erklæringerne i 2005 understregede både daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen og forbundskansler Gerhard Schröder viljen til at udmønte ånden i konkrete tiltag og særordninger for at sikre ligestilling mellem mindretal og flertal. Erklæringerne er således ikke udtryk for mindretalsjura, men mindretalspolitik.

De tyske asymmetriske nedskæringer vendt mod det danske mindretal er et brud med den hidtidige mindretalspolitik. Sameksistensen mellem dansk og tysk, mellem mindretal og flertal på begge sider af grænsen, har ellers udviklet sig meget konstruktivt de sidste 20 til 30 år. Der har fundet en udvikling sted fra et *mod hinanden* til et *for hinanden*. Forholdet mellem mindretal og flertal bliver omtalt som forbilledligt, og at der er tale om en særlig grænselandsmodel. Ikke mindst efter murens fald i 1989 er den i internationale sammenhænge ofte blevet fremhævet som et positivt eksempel på, hvordan mindretalsproblemer kan løses fredeligt og demokratisk til gavn for alle parter.

Forbundsdagen og fortsat pres fra Danmark

For at sikre en 2012-bevilling fra Berlin har det danske mindretal ført forhandlinger med nøglepolitikere i forbundsdagen, navnlig relevante finanspolitiske ordførere inden for regeringspartierne CDU og FDP. Ligeledes har mindretallet orienteret forbundskansler Angela Merkel og opfordret forbundsregeringen til at leve op til Tysklands forpligtelser. Der har endvidere været afholdt et ekstraordinært møde i forbundsindenrigsministeriets kontaktudvalg vedrørende det danske mindretal. Udvalgets parlamentarikere var enige om, at de hver især inden for deres egne partier hen over efteråret skulle arbejde for en bevilling i forbindelse med den parlamentariske behandling af finanslov 2012. Kontaktudvalget gennemfører sit næste ordinære møde den 4. november 2011. Mindretallet fortsætter sit kontaktarbejde i Berlin ufortrødent.

Men uden Danmarks entydige opbakning går det ikke: Det er vigtigt, at Danmark opretholder sit pres over for Berlin og Kiel. Det har været glædeligt, at den tidligere danske regering og det tidligere Folketing, herunder Sydslesvigudvalget klart meldte ud, at Kiel-regeringens nedskæringer strider mod det mindretalspolitiske princip om ligestilling. Tak for det !

Fra alle politiske samtalepartnere i forbundsdagen lyder det samstemmende, at den danske regerings fortsatte pres er afgørende for dels en positiv løsning med henblik på 2012, og dels for en fremtidssikret, bæredygtig mindretalsordning i pagt med Bonn-København erklæringerne, hvor forbundsregeringen og Slesvig-Holsten garanterer ligestillingen.

Det danske mindretal ønsker ikke særbehandling i forbindelse med nødvendige besparelser, der skal sikre en økonomisk genopretning. Men mindretallet forlanger ligestilling med flertalsbefolkningen. Der er her tale om grundlæggende mindretalspolitiske ligestillingsprincipper, der ikke må krænkes.

TV2 i Sydslesvig efter 1. januar 2012 i fare

Beslutningen om, at TV2 efter den 1. januar 2012 skal fungere som betalingskanal via distributøren Boxer har skabt usikkerhed om modtagelsesmulighederne for det danske mindretal i Sydslesvig. Dels skal der etableres en ny aftale med den tyske kabeludbyder Kabel Deutschland, og dels er der behov for en løsning af den terristriske (antenne) modtagelse. Det vanskelige her er ikke mindst de ophavsretlige spørgsmål.

Det er af stor betydning, at det danske mindretal kan se dansk tv og derved følge med i det aktuelle danske samfunds- og kulturliv. Tv- og radiomediet er ud over de mange andre folkelige og kulturelle forbindelseslinjer således en vigtig sproglig og identitetsmæssig navlestreng mellem Sydslesvig og Danmark.

SSF er i kontakt med TV2, Kulturministeriet, Boxer og Copydan for at finde en udvej. TV2's forhandlinger med Kabel Deutschland forløber positivt, men de ophavsretlige problemer i forbindelse med antenne er fortsat meget vanskelige at løse.

Ny valglov og landdagsvalg i Slesvig-Holsten i maj 2012

Efter landdagsvalget i Slesvig-Holsten i september 2009 besluttede SSVs landdagsgruppe og De Grønne at klage mod landets valglov. I Slesvig-Holsten har man et såkaldt to-stemmevalgret, hvor vælgerne med første-stemmen kan stemme på valgkreds-kandidaterne og med anden-stemme på partierne.

Årsagen til klagen var, at partierne CDU og FDP fik ca. 27.000 færre anden-stemmer end den samlede opposition. Alligevel havde de et flertal af mandater i den Slesvig-Holstenske Landdag og kunne danne en regering. Dette skyldes, at CDU's kandidater med første-stemmen vandt næsten alle valgkredse i Slesvig-Holsten direkte, og at den slesvig-holstenske valglov ikke sørgede for en udligning af mandaterne til andre partier, som man kender det fra de fleste andre forbundslande.

SSV og De Grønne var af den opfattelse, at denne valglov er udemokratisk og ikke i overensstemmelse med landets forfatning, da den førte til at Landdagens sammensætning ikke genspejlede befolkningens stemmeafgivelse ved valget i 2009. I august 2010 gav landets forfatningsdomstol SSV og De Grønne ret og krævede, at landdagen indtil marts 2011 skulle udarbejde og beslutte en ny valglov. Samtidig fastslog forfatningsdomstolen, at landdagens valgperiode skulle forkortes og at der skulle gennemføres et landdagsvalg inden udgangen af september 2012 og ikke først i 2015. Sidst, men ikke mindst, krævede forfatningsdomstolen, at antallet af landdagsmedlemmer i Landdagen skal begrænses til 69, som det står i landets forfatning.

Efter lange forhandlinger mellem partierne vedtog Landdagen i marts 2011 en ny valglov, der sikrer at en situation som til landdagsvalget 2009 ikke kan gentage sig. Valgloven sikrer imidlertid efter SSVs mening ikke, at antallet af landdagsmedlemmer fremover begrænses til 69. Derfor kunne landdagsgruppen ikke stemme for den nye valglov. Valgdatoen blev fastsat til den 6. maj 2012. SSV havde gerne set en tidligere valgdato, da partiet fortsat mener, at landsregeringen ikke er demokratisk legitimeret til at lede landet. Dommen fra forfatningsdomstolen er dog en sejr for demokratiet i Slesvig-Holsten og for SSV, som uden skelen til egne interesser har været med til at sikre en ny valglov og et landdagsvalg i maj 2012.

Ønskes yderligere oplysninger ring eller send en e-mail.